

BELEIDSARENA

BELEIDS ARENA

JONGERENPARTICIPATIE DIE VERSCHIL GAAT
MAKEN.

INFORMATIE BOEKJE
ZUID-HOLLAND
15 – 17 APRIL 2026

STICHTING JONG BESLIST

BELEIDSARENA

INHOUD

01

Voorwoord BeleidsArena

02

Het programma

05

Praktische zaken en regels

07

Tips en dresscode

08

Begrippenlijst

09

Voorstellen voorzitters

12

Aanreisbaarheid en
declaraties

13

Team Jong Beslist en contact

15 - 22

Bijlages met vraagstukken
en moties

VOORWOORD BELEIDSARENA

Welkom bij BeleidsArena,

Wij geloven dat jongeren waardevolle ideeën hebben en een serieuze plek verdienen in gesprekken over beleid en politiek. Met dit programma geven we jullie de kans om die stem te laten horen in een bestuurslaag die vaak minder zichtbaar is, maar grote invloed heeft op het leven van jongeren: de provinciale politiek.

Tijdens de conferentie werken jullie drie dagen lang op het provinciehuis met vraagstukken uit de provincie. In commissies gaan jullie aan de slag met echte problemen en bedenken jullie haalbare oplossingen

Jullie worden hierbij geholpen door een jong team van professionals, coaches, trainingsacteurs, ambtenaren en experts. Zo ondersteunen wij jullie niet alleen in kennis, maar ook in het ontwikkelen van ideeën, vaardigheden en zelfvertrouwen.

Alles wat jullie bedenken wordt serieus genomen en teruggekoppeld aan de provincie. De partijen gaan er daarna mee aan de slag.

Jullie vertegenwoordigen daarmee de stem van tienduizenden jongeren in de provincie.

Hopelijk vertrek je na deze 3 dagen met het besef dat jongeren écht invloed kunnen hebben. Wij hebben er alle vertrouwen in dat jullie met fantastische oplossingen komen!

We wensen jullie heel veel plezier tijdens de conferentie.

Team Jong Beslist

HET PROGRAMMA

De conferentie bestaat uit drie dagen waarin je samen met andere deelnemers werkt aan een vraagstuk. In je commissie vergader je over een actueel probleem in de provincie Zuid-Holland. Je werkt toe naar de Statenvergadering. Tijdens deze vergadering worden alle moties (oplossingen) besproken en aangenomen of verworpen.

DAG 1 - VRAAGSTUK OMZETTEN IN MOTIES

De eerste dag wordt gestart met een gezamenlijke opening en maak je kennis met je commissie en voorzitter. Vervolgens begin je met brainstormen en werk je in je commissie aan de eerste versie van je moties. Later op de dag vindt het kaderdebat plaats, waarin je nadenkt over de financiële keuzes die bij beleid horen.

DAG 2 - MOTIES UITWERKEN EN VOORBEREIDEN

Dag twee staat in het teken van beleid vormgeven. Er wordt verder gewerkt aan de motie. Er komt er een ambtenaar langs in de commissie om mee te kijken of de motie realistisch en uitvoerbaar is, en jullie worden geadviseerd door een onafhankelijk expert.

Vervolgens worden de moties ingeleverd en worden enkele voorbereidingen gepleegd voor op de Statenvergadering, zoals het verdelen van de speeches. Daarna krijg je de kans om de moties van andere commissies te lezen en zal er gelobbyed worden. Aan het einde van de dag vindt er een gezellig gezamenlijk diner plaats.

DAG 3 - STATENVERGADERING

Op de laatste dag vindt de Statenvergadering plaats. Elke commissie wordt behandeld met de bijbehorende speeches, insprekende bezorgde burgers en een open debat. Andere commissies kunnen vragen stellen en opmerkingen maken. Na de eindspeeches wordt er gestemd over de moties. Het programma wordt gezamenlijke afgesloten met een drankje.

DAG 1 - VRAAGSTUK OMZETTEN IN MOTIES

09:30 - 10:30	Gezamenlijke opening, gastsprekers en opfriscursus over de Provinciale Staten
10:30 - 11:30	Kennismaking met de commissie en voorzitter
11:30 - 12:00	Brainstormsessie in commissie
12:30 - 13:15	Lunch
13:15 - 15:00	Formeel vergaderen over de moties
15:00 - 15:30	Kadervormdebat
15:30 - 16:00	Afsluiting in commissie
16:00 - 17:00	Gezamenlijke afsluiting

DAG 2 - MOTIES UITWERKEN EN VOORBEREIDEN

9:30 - 10:00	Openen in de commissie
10:00 - 11:00	Ambtenaar komt langs in de commissie
11:00 - 12:00	Moties uitwerken en komst van een expert
12:00 - 13:00	Lunch
13:00 - 14:00	Moties verder uitwerken
14:00 - 14:30	Input van de ambtenaar op de motie
14:30 - 15:30	Afschrijven van de moties
15:30 - 16:15	Deadline van de moties, informatie over dag 3 en verdeling maken de speeches
16:15 - 16:30	Gezamenlijke afsluiting
18:00 - 18:30	Diner
18:30 - 19:30	Lobbyen

DAG 3 -STATENVERGADERING

09:30 - 09:50	Gezamenlijke opening in de plenaire zaal
09:50 - 10:50	Moties commissie 1
11:00 - 12:00	Moties commissie 2
12:00 - 12:30	Lunch
12:30 - 13:30	Moties commissie 3
13:40 - 14:40	Moties commissie 4
14:40 - 15:00	Pauze
15:00 - 16:00	Moties commissie 5
16:00 - 17:00	Moties commissie 6
17:00 - 17:30	Officiële afsluiting van BeleidsArena
17:30 - 18:00	Borrelen

PRAKTISCHE ZAKEN EN REGELS

Het provinciehuis is een bijzondere plek waar dagelijks wordt gewerkt met veel zorg en zorgvuldigheid aan belangrijke zaken. Het is daarom van belang dat we een aantal belangrijke regels en normen en waarden volgen zodat zij aan ons ook een prettige gast hebben.

REGELS

- Je moet altijd een legitimatiebewijs hebben. De beveiliging kan hierom vragen. Zorg dus dat je altijd een paspoort, rijbewijs of id bij je hebt.
- Aan het begin van de conferentie delen wij altijd keychords uit. Dit is je identificatie voor de beveiliging en hiermee kan je in beveiligde omgevingen komen. Draag dit dus altijd zichtbaar, anders moet je je continu identificeren.
- Ten allen tijden moet je de aanwijzingen van zowel de organisatoren als de voorzitters opvolgen.
- Bewaar de rust tijdens de pauzes en op de gangen. Er wordt hard gewerkt dus zorg dat je mensen niet stoort in hun werk.
- Het gebruik van alcohol of drugs is tijdens de gehele conferentie ten strengste verboden. Roken is niet toegestaan op het terrein van het provinciehuis. Wie wil roken, doet dit tijdens de pauze en niet in de buurt van andere deelnemers.
- Er wordt van iedereen verwacht op tijd bij de activiteiten te zijn. Lukt dit niet, meld dit dan zo snel mogelijk bij de organisatie en je begeleidende docent.
- De organisatie is niet aansprakelijk voor gestolen spullen. Het provinciehuis is een veilige omgeving, maar jij blijft zelf verantwoordelijk.

PRAKTISCHE ZAKEN EN REGELS

- Als organisatie vinden wij het belangrijk dat de sfeer ten alle tijden goed is. Merk je dat er spanning, frustratie o.i.d. is meld dit dan bij ons. Dan proberen wij het samen op te lossen.
- Heb je vragen of opmerkingen spreek dan altijd iemand van de organisatie aan. Wij zijn er altijd voor jullie.

PROTOCOL SCHENDING VAN REGELS

Ondanks dat we hopen en verwachten dat het niet nodig zal zijn, is er wel een protocol bij het verbreken van regels.

Het overtreden van de regels zorgt voor consequenties.

Het begint bij een waarschuwing en een terugkoppeling naar je begeleidende docent. Mocht dit ongewenste gedrag zich nog een keer voordoen bij dezelfde persoon, kan deze worden uitgesloten van de conferentie. Dit betekent in de praktijk dat de desbetreffende deelnemer naar huis wordt gestuurd. Echter kan de organisatie er ook voor kiezen, als de ernst van de overtreding erom vraagt, de deelnemer direct naar huis te sturen. Ook dan zal de begeleidende docent uiteraard op de hoogte gesteld worden.

TIPS EN DRESSCODE

Voor sommige van jullie is het provinciehuis misschien al vertrouwd terrein. Maar voor sommige mensen is het ook een hele nieuwe omgeving. Daarom delen we een aantal handige tips en tricks voor de conferentiedagen.

We hanteren een business-casual dresscode tijdens de eerste twee dagen. Hiermee bedoelen we dat we graag een overhemd/blousje zien en bijvoorbeeld een nette broek/pantalon of rok. Bedenk dat je op het provinciehuis de rol van een politicus hebt en je daar op wil kleden.

De laatste dag is de plenaire vergadering. Dit is net zoals in de tweede kamer de gelegenheid waarop politici altijd heel netjes gekleed gaan. Dus trek de laatste dag je meest chique kleren uit de kast en steel de show met je outfit. Zorg ervoor dat je chique kleren comfortabel zijn. Jij moet je er prettig in voelen en er goed in kunnen werken. Kies dus bijvoorbeeld niet voor punthakken als je weet dat je een lange dag hebt.

Mocht je echt niet in staat zijn om zelf iets te regelen dat in deze categorieën past, geef dit dan door aan je docent. Deze kan dan in overleg gaan met de organisatie, die op zoek zal gaan naar een oplossing.

Zorg ervoor dat je je voorbereiding van te voren hebt uitgeprint. Op die manier kan je altijd even terugkijken of zinnen op zoeken als je argumenten wil maken of het spannend vindt om te spreken. Tijdens de vergadering kan je in principe geen gebruik maken van je laptop of telefoon.

Je voorzitter is je beste vriend. Dus twijfel je ergens over, wil je wat vragen of gewoon even advies spreek je voorzitter even aan. Het zijn allemaal ervaren begeleiders en debatteerders dus ze staan altijd klaar om jullie te helpen.

Wil je iemand van het bestuur of een docent bereiken. Kijk dan in het conferentieboek. Hierin staan alle contactgegevens van alle bestuursleden.

BEGRIPPENLIJST

Ambtenaar

Beleidsmedewerker van de provincie die meeleeft en adviseert of jullie motie realistisch en uitvoerbaar is. De ambtenaar verschijnt meerdere keren in de commissie om feedback te geven.

Burgers / insprekers (trainingsacteurs)

Professionele acteurs die de rol van bezorgde burger spelen. Zij spreken in bij commissies of tijdens de Statenvergadering, zodat je de impact van beleid ervaart en je argumenten oefent.

Commissie

Werkgroep van politici/deelnemers die één provinciaal vraagstuk behandelt en toewerkt naar één of meer moties.

Expert

Onafhankelijke specialist die jullie inhoudelijk adviseert over het vraagstuk.

Kaderdebat

Korte sessie op dag 1 waarin je leert financiële keuzes en prioriteiten te wegen bij beleid.

Lobbyen

Elkaar overtuigen en steun vinden voor voorstellen. Dit gebeurt vooral na het inleveren van de moties op dag 2.

Motie

Een formeel voorstel waarin je een concrete oplossing uitwerkt voor een probleem uit het vraagstuk. Je volgt een vaste opbouw en beoordeelt ook haalbaarheid en prioriteit.

Plenaire Statenvergadering

Grote vergadering waarin de provincie elke maand besluiten neemt of ideeën voorlegt.

Commissaris van de Koning

Hoofd van de provincie, is de voorzitter van alle plenaire vergaderingen

Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde Staten (GS) vormen het dagelijks bestuur van een Nederlandse provincie. Een soort ministers die worden gekozen uit de coalitiepartijen.

VOORSTELLEN VOORZITTERS

Je wordt ingedeeld in verschillende commissies. In deze commissies zullen er debatten plaatsvinden. Elke commissie wordt begeleid door een voorzitter. Hier stellen ze zich even voor!

MADELIEF

Hoi allemaal! Ik ben Madelief, een van jullie voorzitters. Ik ben momenteel eerstejaars rechtenstudent.

De afgelopen jaren heb ik op regionaal, nationaal en internationaal niveau veel ervaring opgedaan met debatteren en samenwerken in commissies. Ik vind het vooral interessant om samen tot oplossingen te komen en verschillende standpunten echt goed te begrijpen. Tijdens de conferentie begeleid ik jullie graag bij het schrijven, discussiëren en het verdedigen van jullie vraagstukken en moties. Ik heb er heel veel zin in en kijk ernaar uit om jullie te ontmoeten!

LUCAS

Hai! Ik ben Lucas! Ik ben een eerstejaars Natuurkunde student. Daarnaast ben ik ook actief in mijn locale scouting en mijn studentenvereniging.

Zelf heb ik meegedaan aan een debatwedstrijd, waar ik namens de delegatie Groningen naar de nationale voorrondes ben gegaan. Ik kan niet wachten om jullie binnenkort leren te kennen! Tot dan!

VOORSTELLEN VOORZITTERS

ARTHUR

Mijn naam is Arthur Lenis en ik ben achttien jaar oud. Ik ben begonnen met debatteren tijdens een debatwedstrijd in Groningen. Hierna nam ik deel aan de nationale editie waar ik samen met een andere deelnemer uit Groningen werd geselecteerd om Nederland internationaal te vertegenwoordigen. Daarna kreeg ik de kans om als voorzitter op te treden. Recentelijk nam ik deel aan de Model European Parliament reünie en na lange tijd is het nu weer tijd om aan de slag te gaan als voorzitter. Ik kijk uit naar deze unieke kans, en ik heb zin om jullie allemaal te ontmoeten.

JASMIJN

Ik ben Jasmijn. Ik ben 17 jaar en doe aan fotografie, kunst en muziek in mijn vrije tijd. Qua debat heb ik op meerdere vlakken al meegedaan aan verschillende organisaties. Zo ben ik deelnemer en voorzitter geweest op nationaal niveau bij verschillende debat evenementen. Ik kijk er naar uit om jullie te ontmoeten en er prachtige dagen van te maken.

VOORSTELLEN VOORZITTERS

EMMA

Hoi, ik ben Emma, ik kom uit Beverwijk in Noord-Holland en zit momenteel in mijn examenjaar. Anderhalf jaar geleden heb ik zelf meegedaan aan het een debatwedstrijd op nationaal niveau en ben ik ook voorzitter geweest op provinciaal niveau. Sindsdien is mijn interesse in politieke vraagstukken nog meer toegenomen. Zaken als internationale relaties, klimaatverandering, gelijkheid en onderwijs spreken mij erg aan en daarom ga ik volgend jaar Liberal Arts and Sciences studeren op Amsterdam University College, waar ik hoop beter te leren hoe je interdisciplinaire problemen kunt oplossen. Ik kijk er erg naar uit om jullie in april te ontmoeten en om wellicht wat van mijn kennis op jullie over te kunnen brengen, zodat wij samen vraagstukken uit de provincie kunnen aanpakken. Tot dan!

LISANNE

Hoi! Ik ben Lisanne en ben 17 jaar. In 2024 deed ik mee een nationale debatwedstrijd en daarnaast heb ik ervaring in het begeleiden van groepen als voorzitters. Debatteren geeft me energie en politiek vind ik ontzettend interessant. Ik kijk er dan ook naar uit om samen met jullie aan de slag te gaan!

AANREISBAARHEID EN DECLARATIES

De gehele conferentie vindt plaats op het provinciehuis. Deze plek is goed bereikbaar en toegankelijk vanuit alle richtingen. We geven een aantal praktische tips en routes.

Onder het provinciehuis is een parkeergarage waarin fietsen gestald kunnen worden. Als je op de fiets komt zet dan daar je fiets neer en neem de trap naar boven. Je komt dan uit op het centrale plein, vanaf hier kan je makkelijk naar de receptie lopen.

Het provinciehuis is goed loopbaar vanaf Den Haag Centraal. Neem de uitgang richting het malieveld. Je kan vanaf hier in een rechte lijn doorlopen waarna het provinciehuis aan de rechterkant ligt.

Vanaf Den Haag Centraal kan je ook de tram naar het provinciehuis nemen. Neem tram 9 richting Scheveningen Noord en stap uit bij de halte Dr. Kuypersstraat. Steek vanaf hier de weg over en dan ligt het provinciehuis aan je rechterhand.

ADRES

Provinciehuis Zuid-Holland
Zuid Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag

DECLARATIES

Je mag je reiskosten van de conferentie na de conferentie indienen bij Stichting Jong Beslist. Zorg ervoor dat je een bewijs hebt van je kaartje en van je reiskosten. We vergoeden in principe alleen NS 2e klas en de tram, metro en de bus. Let op: de kosten voor o.a GO scooters, Uber, auto of taxi worden dus niet vergoed.

Kun je echt geen gebruik maken van het OV en wil je met een eigen scooter of auto komen, neem dan contact op met Jurre de Wit uit ons team. Hij kijkt dan welke kosten we toch kunnen vergoeden. Zijn contact gegevens staan op de laatste pagina.

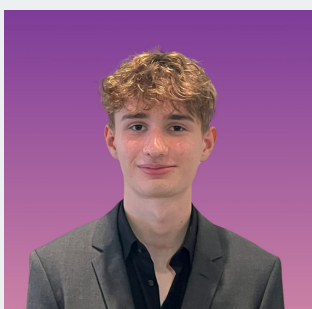
MAX SOETERS
VOORZITTER

ISABEAU TÖNJES
ALGEMEEN COÖRDINATOR/BESTUURSLID

JURRE DE WIT
COÖRDINATOR FINANCIËN EN SUBSIDIES

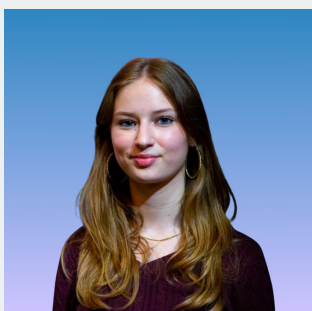
EDWARD ROBERTUS
VICE-VOORZITTER

LEILA BOUAYAD
BESTUURSLID LOCATIES & SPREKERS

MANUEL BRUNT
COÖRDINATOR PLANNING & INFORMATIE

JASMIJN VAN DEN BRINK
BESTUURSLID DEELNEMERSWERVING

ANNABEL HARMSEN VAN VLIET
BESTUURSLID DEELNEMERSWERVING & ONDERSTEUNING

AMÉLIE JANSEN-LEPOETER
BESTUURSLID PERS & COMMUNICATIE

BELEIDSARENA CONTACT

Heb je vragen, zijn er onduidelijkheden of is er iets aan de hand? Dan kan je altijd contact met ons opnemen. We zijn bereikbaar via de mail, telefoon en WhatsApp. Voor persoonlijke of vertrouwelijke zaken kun je bij onze vertrouwenspersonen terecht.

Algemeen e-mailadres

info@stichtingjongbeslist.nl

Max Soeters | Voorzitter

+31 6 1434823 | max.soeters@stichtingjongbeslist.nl

Isabeau Tönjes | Algemeen coördinator | Vertrouwenspersoon

+31 6 14527851 | isabeau.tonjes@stichtingjongbeslist.nl

Manuel Brunt | Coördinator Planning en Informatie | Vertrouwenspersoon

+31 6 28097242 | manuel.brunt@stichtingjongbeslist.nl

Edward Robertus | Vice-voorzitter

+31 6 25191714 | edward.robertus@stichtingjongbeslist.nl

Jurre de Wit | Coördinator Financiën en Subsidies

+31 6 13732545 | jurre.de.wit@stichtingjongbeslist.nl

Leila Bouaya | Bestuurslid Locatie en Partners

+31 6 21945991 | leila.bouayad@stichtingjongbeslist.nl

Jasmijn van den Brink | Bestuurslid Deelnemerswerving

+31 6 30433098 | jasmijn.van.den.brink@stichtingjongbeslist.nl

Amélie Jansen-Lepoeter | Bestuurslid Pers en Communicatie

+31 6 57055961 | amelie.jansen-lepoeter@stichtingjongbeslist.nl

Annabel Harmsen van Vliet | Bestuurslid Deelnemerswerving en ondersteuning

+31 6 50625884 | annabel.harmsen.van.der.vliet@stichtingjongbeslist.nl

In de bijlage kan je de vraagstukken en de voorbeeld motie's terugvinden. Als je al weet wat je vraagstuk is kan je je op deze manier goed voorbereiden. De voorbeeld motie is heel technisch, dit legt de voorzitter later uit. Je hoeft dus nog niks met deze bijlage.

VRAAGSTUK OVER DE GEZONDHEID

Gezondheid van jongeren is een groeiend aandachtspunt in de provincie. Het aantal jongeren tussen de 12 en 18 jaar dat te weinig beweegt is de afgelopen 5 jaar gestegen van 40% naar 52% (RIVM). Daarnaast eet ruim 60% van de jongeren dagelijks te weinig groenten en fruit, terwijl overmatig suiker- en fastfoodgebruik toeneemt. Slechts een klein deel van de jongeren voelt zich gemotiveerd of gesteund om gezond te eten en voldoende te bewegen.

Deze ontwikkelingen hebben directe gevolgen voor de fysieke en mentale gezondheid van jongeren. Jongeren lopen een groter risico op overgewicht, verminderde conditie, en stressklachten. Veel jongeren ervaren daarnaast praktische belemmeringen: sportfaciliteiten zijn niet altijd dichtbij of te duur, gezonde voeding is soms lastig toegankelijk of duur, en scholen bieden niet altijd voldoende ondersteuning of stimulans voor een gezonde leefstijl.

Op welke manieren kan de provincie het toegankelijker en aantrekkelijker maken voor jongeren om gezond te eten en voldoende te bewegen? Hoe kan de provincie samenwerken met gemeenten, scholen en maatschappelijke organisaties om structurele en inclusieve oplossingen te ontwikkelen? En Welke maatregelen kan de provincie nemen zodat sporten en gezond eten voor jongeren betaalbaarder wordt? En hoe kan de provincie jongeren actief betrekken bij het bedenken en uitvoeren van ideeën voor een gezondere leefomgeving, zodat oplossingen aansluiten bij wat zij echt nodig hebben?

VRAAGSTUK OVER EERLIJKE HUISVESTING

Eerlijke huisvesting is een steeds groter probleem in de provincie Zuid-Holland. In stedelijke gebieden zoals Rotterdam, Den Haag en Delft lopen de huren sterk op, is het aanbod van betaalbare woningen beperkt en zijn de wachttijden voor sociale huur lang. Vooral starters en jongeren merken de gevolgen hiervan. Steeds meer jongeren wonen noodgedwongen langer bij hun ouders, omdat zij geen betaalbare en passende woning kunnen vinden. De onzekerheid onder jongeren neemt zichtbaar toe. In 2023 gaf 26% van de thuiswonende jongeren aan bang te zijn nooit een eigen woning te kunnen vinden, terwijl dit percentage in 2021 nog 13% was. Deze ontwikkeling heeft grote gevolgen voor hun zelfstandigheid, toekomstplanning en mentale welzijn. Jongeren stellen belangrijke levenskeuzes uit, zoals samenwonen, het stichten van een gezin of het aannemen van een baan verder van huis.

Op welke manier kan de provincie Zuid-Holland bijdragen aan eerlijke en betaalbare huisvesting voor jongeren en starters? Hoe kan de provincie ervoor zorgen dat jongeren vervolgstappen in hun leven kunnen zetten (eventueel zonder eigen woning)? En hoe kan de provincie samenwerken met gemeenten en andere partijen om de woningmarkt structureel eerlijker en toekomstbestendig te maken?

VRAAGSTUK OVER LEEFBAARHEID EN KLIMAATVERANDERING

De afgelopen 200 jaar is de aarde met gemiddeld 1,19 graden Celsius opgewarmd. Hoewel dit weinig lijkt, zijn de gevolgen groot.

Klimaatverandering leidt tot extreme weersomstandigheden, afnemende biodiversiteit, gezondheidsrisico's en economische schade. Ook de provincie Zuid-Holland merkt deze gevolgen steeds sterker. Zuid-Holland is een dichtbevolkte en laaggelegen provincie. Hevige regenbuien zorgen voor wateroverlast in steden, terwijl langere periodes van droogte leiden tot bodemdaling, verdroging van natuur en druk op de drinkwatervoorziening. Daarnaast veroorzaken hittegolven en luchtvervuiling hittestress en gezondheidsproblemen, vooral in sterk verstedelijkte gebieden. Jongeren groeien hierdoor op in een leefomgeving die steeds minder vanzelfsprekend gezond en veilig is.

De provincie staat voor lastige keuzes: ruimte is schaars en belangen van wonen, economie en natuur botsen. Tegelijkertijd vraagt een veranderend klimaat om samenwerking tussen provincie, gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties.

Hoe zorgen we ervoor dat iedereen in Zuid-Holland gezonde lucht kan inademen? Hoe maken we de drinkwatervoorziening toekomstbestendig? En welke keuzes moet de provincie maken om zich aan te passen aan klimaatverandering, zonder dat dit ten koste gaat van de leefbaarheid van haar inwoners.

VRAAGSTUK OVER CULTUUR EN ERFGOED

Jongeren en cultuur/cultureel erfgoed is een ingewikkeld onderwerp. Ondanks dat uit recent onderzoek blijkt dat jongeren actiever met erfgoedbeoefening bezig zijn dan senioren (RCE en KIEN), zijn er in de praktijk weinig jongeren die graag musea bezoeken of die zouden meehelpen met het restaureren van een historisch object.

Jongeren willen over het algemeen wel bezig zijn met erfgoed en cultuur, maar op nieuwe manieren. Denk bijvoorbeeld aan online communities en festivals. Het probleem zit hem dan vaak ook niet in een gebrek aan interesse, maar in een gebrek aan aansluiting.

Veel erfgoedinstellingen communiceren nog steeds op een educatieve manier, presenteren erfgoed als vast en nationaal en sluiten niet genoeg aan bij diversiteit, identiteit en actualiteit. Daarnaast hebben jongeren met hoogopgeleide ouders over het algemeen meer kansen om daadwerkelijk de klassieke vormen van cultuur (musea, theatervoorstelling etc.) te beleven dan jongeren die minder hoogopgeleide ouders hebben of uit een lagere sociaaleconomische klasse komen.

Hoe kan de provincie erfgoedinstellingen aanmoedigen jongeren meer te betrekken? Hoe kan ze ervoor zorgen dat alle jongeren de kans krijgen om van cultuur en erfgoed te genieten? En hoe kan de provincie jongeren zowel enthousiast maken over klassieke vormen van cultuurbeleving als voorzien in nieuwe manieren van cultuurbeleving?

VRAAGSTUK OVER STRAATINTIMIDATIE

Straatintimidatie is een groeiend probleem in de provincie Zuid-Holland. Het aantal vrouwen wat in Nederland met straatintimidatie te maken krijgt is de afgelopen 5 jaar van 66% naar 75% gestegen (CBS). Hoewel er ook veel mannen worden lastig gevallen, zijn mannen zich vaak niet bewust van de ernst van de situatie waardoor zij het slachtoffer aan haar lot overlaten. Ruim de helft van de jonge mannen was in 2025 getuige was van straatintimidatie, zoals het nastaren, nafluiten en naroeppen van een vrouw, deed bijna 80 procent van hen niets de laatste keer dat ze seksuele straatintimidatie zagen gebeuren. (Ipsos I&O)

Het grootste aandeel van de slachtoffers van straatintimidatie zijn jongeren tussen de 15 en 24 jaar oud. Hierdoor heeft straatintimidatie direct invloed op het dagelijks leven van jongeren. Voor de meesten zijn bepaalde paadjes vermijden, samen naar huis moeten fietsen, en elkaar je locatie sturen niks nieuws. Slechte verlichting vergroot dit gevoel van onveiligheid, vooral in de avond en nacht. Hierdoor wordt de vrijheid van jongeren beperkt in een fase van hun leven waar juist zelfstandigheid centraal staat.

Op welke manier kan de provincie de openbare ruimte veiliger te maken? Hoe kan de provincie ervoor zorgen dat meer mannen zich durven in te zetten tegen straatintimidatie? En hoe kan de provincie samenwerken met gemeenten en maatschappelijke instituties om grensoverschrijdend gedrag structureel aan te pakken?

VOORBEELD VAN EEN MOTIE EN DE VASTE OPBOUW

Voor de eerder genoemde vraagstukken gaan jullie moties schrijven. Moties zijn voorstellen waarin oplossingen voor problemen worden uitgewerkt. Hieronder staat een voorbeeld van een motie die past bij het vraagstuk straatintimidatie. Het schrijven van een motie gebeurt volgens een vaste opbouw, de opzet is hieronder opgeschreven.

Het schrijven van een motie (oplossing) kan altijd onder begeleiding van een voorzitter. Dus als je een goed idee hebt, maar het moeilijk vindt om dit formeel op papier te zetten spreek dan je voorzitter aan. Die schrijft het dan in de formele vorm voor je op.

Naast dat je je aan de vaste opbouw en inhoudelijk goede oplossingen uitwerkt, beoordelen jullie in de commissie ook je motie.

Met een prioriteitschema bepalen jullie hoe urgent en belangrijk jullie het probleem vinden. Jullie nemen een besluit over hoe noodzakelijk het is dat de politiek er actie op onderneemt.

Met de haalbaarheid bepalen jullie hoe uitvoerbaar een motie is. Jullie beoordelen hoeveel geld, inzet en tijd er nodig zijn om het voorstel uit te voeren.

Door de moties te beoordelen worden ze bruikbaar voor de provincie en krijgen de voorstellen echt de kans om opgepakt te worden.

Tijdens de conferentie zal dit verder worden uitgelegd, je voorzitter gaat dit met je bespreken.

VOORBEELD MOTIE- de voorzitter gaat dit allemaal nog uitleggen

Vraagstuk van straatintimidatie

Op welke manier kan de provincie de openbare ruimte veiliger te maken? Hoe kan de provincie ervoor zorgen dat meer mannen zich durven in te zetten tegen straatintimidatie? En hoe kan de provincie samenwerken met gemeenten en maatschappelijke instituties om grensoverschrijdend gedrag structureel aan te pakken?

Voorbeeldmotie:

10 februari 2026 – Motie PS: Meer verlichting op de straten.

BeleidsArena van Zuid-Holland, in vergadering bijeen op 10-02-2026, ter behandeling van het agendapunt *straatintimidatie*;

Constaterende dat:

- A. Steeds meer vrouwen in de provincie zich onveilig voelen in de openbare ruimte;
- B. Beschikbare data aantoont dat het aantal vrouwen wat wordt aangerand toeneemt;

Overwegende dat:

- C. Extra straatverlichting zou bijdragen aan een veiliger gevoel en het verminderen van onveilige situaties in de openbare ruimte.

Spreekt uit dat:

Iedereen in de provincie zou zich veilig moeten voelen, ongeacht je geslacht.

Roept het college op:

1. Te investeren in extra straatverlichting in de provincie Zuid-Holland.
2. De prioriteit te stellen om dit te implementeren op onveilige locaties.
3. De vrouwen woonachtig in Zuid-Holland actief te betrekken in dit proces, zodat zij input kunnen geven waar de behoefte het grootst is.

En gaat over tot de orde van de dag.

Isabeau Tönjes (gemeente Raalte)

Financiële uitvoerbaarheid 3/4 – de motie vraagt om structurele investeringen in straatverlichting op meerdere locaties.

VASTE OPBOUW VAN EEN MOTIE

OPBOUW MOTIE

Datum – Motie PS: titel van de motie

BeleidsArena van – PROVINCIE - , in vergadering bijeen op datum X, ter behandeling van het agendapunt *onderwerp X*;

Constaterende dat:

- A. Door deze punten zet je het probleem uiteen
- B. Ongeveer drie punten

Overwegende dat:

- C. Uitleggen wat er gebeurt als de motie wordt ingevoerd

Spreekt uit dat:

Mening van de commissie omvattende de motie

Roept het college op:

1. Inhoud van de motie, wat de commissie vindt wat er gedaan moet worden.
2. Ongeveer 2/3

En gaat over tot de orde van de dag.

Naam 1 (gemeente X)

Naam 2 (gemeente X)

→ namen leerlingen inclusief gemeente (delegatie)

BELEIDSARENA

Meepraten
Meebeslissen
Meedoen